УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Датум
25.08.2022.

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА ИЗРАДУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовао комисију

Одлуком 2480/1 од 27. јула 2022. године, Научно-наставног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду, образована је комисија за оцену подобности докторанта Аните Човић за израду докторске дисертације под називом "**Језичке биографије и језичка идеологија: Студија случаја - Цинцари у Београду**".

2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назив уже научне области за коју је изабран у звање, датум избора у звање и назива факултета, установе у којој је члан комисије запослен:

- др Мирјана Ђорковић, доценткиња (председница комисије), област: румунистика, избор у звање: 22.09.2020, Филолошки факултет Универзитета у Београду;
- др Марија Мандић, виша научна сарадница, област: наука о језику, избор у звање (Балканолошки институт САНУ): 29.11.2021, Институт за филозофију и друштвену теорију;
- др Мирча Маран, научни сарадник, област: етнологија и антропологија, избор у звање (Балканолошки институт САНУ): 31.10.2018, Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“, Вршац

II БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Анита Човић је рођена у Скопљу, где је завршила основну школу, гимназију и основне студије француског језика и књижевности на Филолошком факултету Униеризета Ћирило и Методије. Дипломирала је 1992 године и стекла звање: Професор француског језика и књижевности и преводилац. Након дипломирања, радила је као самостални или уговорни преводилац за стране новинске агенције (*Le Point, L' Express, La Republicca* итд.), продуцентске куће, министарства и невладине организације (*Француски институт у Скопљу, Међународни комитет Црвеног крста, Болнице без*

граница, Посматрачка мисија Савета Европе, Хендикеп интернешенал). Потом се запослила као преводилац у Француској Амбасади у Скопљу (економски сектор), а 2001. године се из породичних разлога преселила у Београд и запослила у прес служби Француске Амбасаде у Београду. Од 2005. године ради као професор у Француској школи која је акредитована од стране француског Министарства образовања. Течно говори македонски, француски, аромунски и српски језик.

Као чланица цинцарске заједнице и представница Српско-цинцарског удружења *Луњина* из Београда, учествовала је на:

- Семинару *Мали народи без матичне државе* (енг. Small peoples without a kin-state) који је одржан од 23. до 25. октобра 2015. године у месту Scuol у Швајцарској у организацији асоцијације ФУЕН (Federal Union of European Nationalities) и рето-романске заједнице из Швајцарске;
- Годишњем састанаку радне групе мањина без матичне државе од 18 до 20. октобра 2019. године у Констанци у организацији ФУЕН-а и аромунске заједнице из Румуније;
- Онлајн састанаку радне групе мањина без матичне државе 8. јула 2020. године у организацији ФУЕН-а.

III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

- Anita Čović (2022) *Multilinguisme urbain : L'aroumain sur la carte linguistique de Belgrade,* у: VERBUM – ANALECTA NEOLATINA, књига XXIII, бр. 1, стр. 177-204. (Erih plus)

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

Увидом у биографију и библиографију кандидаткиње, комисија сматра да кандидаткиња Анита Човић испуњава све услове за израду докторске дисертације.

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА
НАПОМЕНА:

За ментора је предложена др Јелена Филиповић, редовна професорка Филолошког факултета Универзитета у Београду, Катедра за иберијске студије.

Библиографија ментора са најмање 5 јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација:

FIlipović, J. 2021. Istorijska sociolingvistika, istorijski narativ i teorija performansa: historija sefardskih žena kao studija slučaja. U: K. Šulović (ur.) *O engleskom i srpskom kroz vreme i prostor. Primenjena lingvistika u čast Radmili Šević*. Novi Sad: DPLS, Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu i Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu, str. 63-84. M14

Filipović, J. & I. Vučina Simović. 2020. La presencia de los sefardíes en los paisajes culturales de Belgrado antes del Holocausto: una perspectiva de la semiótica multimodal. In: V. Karanović & A. Pejović (eds.), *El legado hispánico en el mundo multicultural. Volumen monográfico en homenaje al profesor Dalibor Soldatić*. Beograd: Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu, str: 495-530. M14

Filipović, Jelena. 2019. Transdisciplinary qualitative paradigm in applied linguistics: autoethnography, participatory action research and minority language teaching and learning, *International Journal of Qualitative Studies in Education*, 32: 5: 493-509. DOI: 10.1080/09518398.2019.1597209 M23

Filipović, Jelena. 2018. *Moć reči: Ogledi iz kritičke sociolingvistike*. 2. Dopunjeno i prošireno izdanje. Beograd: Zadužbina Andrejević. M42

Filipović, J. 2018. A transdisciplinary approach to minority language revitalization: Judeo-Spanish as a case study. In: D. Bunis, Ivana Vućina Simović & C. Deppner (eds.) *Caminos de leche y miel. Jubilee Volume in Honor of Michael Studemund Halévy*, vol. II Language and Literature. Barcelona: Tirocinio, pp. 116-134. M14

Filipović, J. 2017. Modular approach to minority language learning and teaching: Language at the heart of learning. In: Jelena Filipović & Julijana Vučo (eds.) *Minority in education and language learning: challenges and new perspectives. Belgrade:* Faculty of Philology-University of Belgrade Press, pp: 377-395. ISBN 978-86-6153-420-1, ISBN 978-86-6153-123-1 M212

Filipović, Jelena & Ivana Vučina Simović. 2016. La construcción de género y de la identidad sefardí en las novelas autobiográficas de Rosa Nissán y Gordana Kuić. En: P. Díaz Mas & M. Sánchez Pérez (eds). *Mujeres sefardíes lectoras y escritoras (siglos XIX-XXI).* Madrid: Iberoamericana Editorial Vervuert: 261-276. M14

Filipović, Jelena. 2015. *Transdisciplinary approach to language study. The complexity theory perspective*. London: Palgrave Macmillan. M11

Filipović, Jelena. 2015. Judeo-Spanish in standard language cultures: Minority/dominated languages and language ideologies in the 21st century. *Balkania* 6: 1-14. M51

Filipović, Jelena & Ivana Vučina Simović. 2014. Language ideologies in times of modernity: the case of the Sephardim in the Orient. In: Ana Kuzmanović et al. (ur.) *Estudios hispánicos en el siglo XXI.* Beograd: Filološki fakultet

Univerziteta u Beogradu/Čigoja, pp. 517-545. M14

Filipović, Jelena & Ivana Vučina-Simović. 2012. El judeoespañol de Belgrado: un caso paradigmático de los Balcanes. *Hispania*, 95(3): 495-508. M23

Комисија сматра да проф. др Јелена Филиповић испуњава све услове за ментора ове докторске дисертације за област критичке социолингвистике и когнитивне антропологије.

VI ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ:

ОЦЕНА:

Формулација теме

Комисија закључује да је радни назив тезе *Језичке биографије и језичка идеологија: Студија случаја - Цинцари у Београду* прикладан и да добро репрезентује суштину предложене теме истраживања.

Циљ истраживања, хипотезе и очекивани резултати

Циљ овог истраживања јесте анализа језичких биографија и језичких идеологија припадника цинцарске (аромунске) етничке групе кроз усмене исказе из породичног сећања, као један од најважнијих видова односа језика и идентитета. Важност овог истраживања за српску и балканску лингвистику, контактну лингвистику и социолингвистику јесте у приказу трајања аромунског у Србији, конкретније у Београду, кроз емпиријско истраживање које се спроводи у конкретном друштвеном и језичком контексту и у облику у којем овај варијетет опстаје све до данас, имајући у виду његов статус скривеног (невидљивог) језика.

У истраживању се разматрају следећа питања: а) ко су данашњи Цинцари који живе у Београду и да ли говоре језик предака, у којој мери и у којим доменима живота б) који варијетети тог језика су присутни данас у Београду в) да ли

данас постоји међугенерацијско преношење језика и које су језичке идеологије присутне код саговорника цинцарског порекла, као и које главне језичке стратегије користе у комуникацији (нпр. прекључивање кодова, мешање кодова, калкови, замена језика, итд.) г) које су језике користили у прошлости и којим језицима владају данас. У складу са постављеним циљевима, у истраживању се полази од основне хипотезе да данашњи становници Београда цинцарског порекла припадају истом етничком и језичком културном корпусу као и Цинцари који су насељавали градове у Србији током 18. и 19. века. Друштвено-политички и економски контекст у коме су живели довео је до потребе за развијањем комуникационих вештина у различитим језичким срединама, што је резултовало стварањем мноштва језичких репертоара и језичких биографија.

На основу тако изведене основне хипотезе, у дисертацији се испитују следеће посебне хипотезе:

1) Данашњи Цинцари у Београду припадају скоријим миграционим таласима који су се десили током 20. века. Миграциони таласи ка Београду су изазвани друштвено-историјским и економским факторима и то са југа ка северу. Данашњи Цинцари у Београду и њихови потомци убрајају се у унутрашње миграционе токове у оквиру простора заједничких државних творевина (Краљевина СХС, Краљевина Југославја, СФРЈ, СРЈ, Србија и Црна Гора, те Србија).

2) Због блиског контакта са суседним етничким и језичким групама, припадници цинцарске заједнице имају развијену компетенцију језичког прилагођавања, што им омогућава да током живота стекну богат језички репертоар и развију особене стратегије комуникације услед интензивног језичког контакта. Њихове језичке биографије и комуникативне стратегије су различите у зависности од завичајног језичког окружења (језичка енклава или билингвална средина) и миграционе историје породице. Језички репертоари су разноврсни и зависе од начина живота, привредне активности, друштвеног статуса, образовања, језика непосредног окружења. Све то утиче на образовање сложених и хетерогених језичких идеологија.

3) Услед језичке адаптације, акултурације и егзогамних бракова долази до редукције (енг. *language attrition*) или до замене (енг. *language shift*) наследног језика у домену породичног живота, и то доминантним језиком средине у којој се налазе, што не значи да долази до потпуног губљења језика (енг. *language loss*), као ни до губљења етничког сентимента.

С обзиром на то да ће истраживање бити изведено кроз квалитативну анализу, која се ослања на теренски рад: социолингвистички интервјуи, архивски материјали, посматрање са учешћем (енг. *participant observation*), очекује се да ће резултати истраживања пружити валидне дубинске и свеобухватне податке. Подаци ће бити обрађени интерпретативно како би се кроз анализу језичких

биографија добио увид у комплексне вербалне репертоаре и језичке идеологије припадника цинцарске етничке групе у Београду, што је и основни циљ овог истраживања.

План рада и методе истраживања

Прелиминарни садржај дисертације који који кандидаткиња предлаже је следећи:

1. Увод
1.1. Ко су Цинцари / Аромуни?
1.2. Претходна истраживања о Цинцарима
1.3. Значај истраживања цинцарске етничке заједнице
2. Теоријски оквир
2.1. Социолингвистика, антрополошка лингвистика
2.2. Дефиниција језичке идеологије
2.3. Дефиниција језичких биографија и језичких репертоара
2.4. Социолингвистичка теорија наратива и усмена историја (енг. oral history)
3. Циљ, задаци и хипотезе истраживања
4. Методолошки оквир
4.1. Истраживачки поступци и алатке
4.2. Квалитативни метод
4.3. Теренска истраживања
4.3.1. Посматрање са учешћем (енг. participant observation)
4.3.2. Квалитативни интервјуи (узорак, упитник)
4.3.3. Архивска грађа
4.3.4. Начин документовања аудиотеке и презентовања теренских и архивских материјала
4.3.5. Транскрипција
5. Анализа и интерпретација резултата истраживања
5.1. Рефлексивност и однос истраживач - саговорник
5.2.Наративни дискурс
5.2.1. Наративи о пореклу породица
5.2.2. Однос *ми и други*
5.3. Језичке идеологије
5.3.1. Језичке биографије
5.3.2. Језички репертоари
6. Препоруке за даља истраживања
7. Закључак

8. Appendix: Прилози транскрипата
10. Преглед литературе

У уводном делу се објашњава ко су Цинцари (Аромуни), који су њихови егзоними и етноними, који је њихов језик, какав је његов статус из перспективе структуралистичке (дескриптивне) лингвистике и социолингвистике. Након тога се даје преглед радова из српске и југословенске научне литературе где се спомиње постојање Цинцара на територији данашње Србије и бивше Југославије, са акцентом на њихову мобилност и језичке праксе. У овом одељку нуди се и објашњење зашто је важно ово истраживање за српску и балканску лингвистику.

У наставку тезе представља се теоријски оквир и приступ који се примењује у истраживању. У том смислу истраживање је смештено на терену социолингвистике и антрополошке лингвистике, и ослања се на истраживања и постулате Вилијама Лабова, Џошуе Фишмана, Дејвида Кристала, Дела Хајмза, Џона Гамперца и других аутора из области социолингвистике и антрополошке лингвистике. Социолингвистичке категорије које се проучавају су: вишејезичност, језичко понашање (енг. *language behavior*) и језик и етницитет / идентитет, очување и замена језика као и вишеструки вербални (језички) репертоари. У оквиру антрополошке лингвистике истражује се однос између језика и културних концептуализација. У делу теоријског оквира објашњава се социолингвистички појам наратива као језичка форма на коју се кандидаткиња фокусира у анализи усмене историје (енг. *oral history*). У раду се дефинишу концепти језичке идеологије, језичких биографија и језичких репертоара који су у центру кандидаткињиног академског интересовања.

Након теоријског дела, објашњавају се методолошки приступ и процедуре. Ослањајући се на истраживања вођена комплексношћу, предвиђен је социјално ангажован интердисциплинарни и трансдисциплинарни методолошки приступ из домена критичке социолингвистике базиран на теренском истраживању (Filipović, 2015). Истраживана заједница се посматра као замишљена (енг. *imagined community*) према концепту Андерсона по коме чак и члан најмање нације (у овом случају етничке групе) неће никад упознати нити чути за већи део чланова те заједнице, ипак у мислима сваког од њих постоји слика о њиховој присној вези (Anderson, 2006, стр. 50). Група саговорника се посматра као део те замишљене заједнице за чије истраживање се примењују трансдисциплинарне методолошке процедуре као што су: квалитативно акционо истраживање, емпатични интервју, усмена историја, партиципативно акционо истраживање (Filipović, 2015, pp. 71,72) Узорак је хетероген по полу, узрасту, образовању и социјалној припадности али није репрезентативан већ је намеран јер су одабрани саговорници за које се процењује да ће бити најинформативнији.

Истраживање се спроводи квалитативном методом, а у исто време је и експлоративно оријентисано. Нагласак је на разумевању утицаја друштвених услова на промене у језичкој идеологији и језичком понашању припадника

аромунске заједнице као и на тачки гледишта самих саговорника. Опсервације се спроводе у природним и полуприродним условима (опсервација са учешћем / интервју). Исто тако користе се документа из личне архиве саговорника као и из архиве њиховог Удружења (материјална и дигитална). Прикупљени подаци се тумаче из холистичке перспективе. Генерална стратегија студије случаја ће имати абдуктивни приступ, што значи да ће се применити и индуктивна и дедуктивна аргументација.

Типови квалитативних података који ће бити коришћени су следећи: примарни (полуструктурирани интервјуи, посматрање са учешћем), секундарни (архивска грађа: лична документација саговорника, архив и публикације Удружења,) и терцијарни (претходни научни радови на тему цинцарске заједнице).

Прикупљање **примарних** података у виду посматрања са учешћем је почело већ 2015. године када је ауторка овог истраживања почела да посећује Удружење српско-цинцарског пријатељства *Луњина* у својству чланице етничке групе и професорке на курсу за аромунски језик при Удружењу. Касније, током 2018. године истраживање се проширило кроз спровођење социолингвистичких биографских интервјуа који су на почетку били или спонтани (неструктурисани), или структурисани, док се касније определила за полуструктурисане, током којих су дозвољене, чак и поспешиване слободне дигресије саговорника. Упитник је кандидаткиња састављала следећи хронолошки ток биографије саговорника, а затим уводећи и теме које се тичу односа према заједници и друштву и то: лични подаци, подаци о породици, лична и породична биографија, веза са завичајем, детињство, породични живот, језичке праксе (језичке биографије и језички репертоари), припадност заједници и колективни идентитет, *ми* и *други*. Током прелиминарног истраживања кандидаткиња је спровела 13 интервјуа и поседује корпус од 13 сати снимљеног разговора са саговорницима на цинцарском и/или српском језику. За један део интервјуа је урађена транскрипција, превод (са аромунског) и анализа. У оквиру израде докторске тезе, кандидаткиња ће наставити са спровођењем ових интервјуа. Етички однос према саговорницима биће предмет посебне пажње, тако што ће се за сваки обављен интервју тражити информисана сагласност од саговорника за коришћење информација у научне сврхе. Саговорник ће претходно бити информисан о циљевима истраживања и начина чувања снимљеног материјала, као и заштите анонимности података. У оквиру истраживања кандидаткиња планира да састави аудио-архив који ће пратити протокол (кратак садржај интервјуа са основним подацима и околностима интервјуа) за сваки обављен интервју.

У корпусу **секундарних** података анализира се садржај писама, разгледница, фотографија, новинских чланака, телевизијских емисија, публикација Удружења као и Фејсбук-профил, сајт и јутјуб канал истог, а који има директне везе с предметом нашег истраживања.

Терцијарни подаци, већином етнографског и антрополошког карактера, послужиће за мета анализу у дијахронији.

Код анализе интервјуа, сваки разговор (конверзација) ће се тумачити као вишеканална активност (енг. *multi channelled activity*), те да су синтаксичка и прагматична разматрања везана за кохезију и комуникацијску намеру говорника, док прозодија кроз промену интонације изговора повлачи за собом и неки измењени аспект њеног значења (Gumpertz, Aulakh & Kaltman, 1982: 30). У том смислу ће се користити методологија транскрипције дубинских интервјуа и транскрипциони симболи ауторке Гејл Џеферсон (Jefferson, 2004).

У методолошком приступу анализе језичког корпуса ауторка се ослања на тврдњу Гамперца да је најопсежније лингвистичко размишљање на тему употребе језика оно према коме је јединица (енг. *unit*) анализе језичка заједница (енг. *language community*) и то у контексту језичке расправе о друштвеним аспектима мултилингвизма, измешаним језицима (енг. *mixed languages*), стандардним језицима, интернационалним језицима (лат. *lingua franca*) и вернакуларним језицима (Gumperz, 1965: 99-100). Кандидаткиња се води и Хајмсовом тврдњом да истраживач, уколико жели да процени значај семантичких образаца у свакодневном говору унутар једне вишејезичне заједнице, мора да открије начине употребе и ситуације за које је сваки од језичких кодова специјализован. У том смислу, неки аспекти живота су суштински подложнији утицају језичких категорија (Hymes, 2017: 574). Може се забележити да је аромунски специјализован углавном за домен приватног живота, интимних, поверљивих разговора, а код одређеног друштвеног слоја и у одређеном историјском периоду, био је специјализован за пословни живот (ради се о специфичној организацији пословних веза на етничко-завичајним основама).

Тематска анализа сакупљених података подељена је у два сегмента: анализа биографских наратива (наративи о пореклу и о посебности) и анализа језичких идеологија (језичке биографије, језички репертоари, ставови о језику).

Једно поглавље дисертације биће посвећено и анализи препрека на које је ауторка наилазила током истраживања, а у завршном делу ће ауторка понудити препоруке за даља истраживања и изнети завршне закључке.

Комисија сматра да се доследним спровођењем овако конструисане квалитативне анализе може очекивати остварење постављених циљева овог истраживања.

Комисија закључује да је предложени предмет истраживања својом сложеношћу, актуелношћу и значајем у областима дисертације.

Прелиминарни списак стручне литературе

Кандидаткиња је приложила списак релевантне академске литературе (121 референца) који наводимо у наставку:

-. (2012). Ethnicity Data by municipalities and cities. Retrieved September 25, 2021, from Statistical Office of the Republic of Serbia 2011 Census of Population, Households and Dwellings in the Republic of Serbia: http://media.popis2011.stat.rs/2012/Nacionalna%20pripadnost-Ethnicity.pdf

-. (2014). Population by ethnicity Ethnic communities with less than 2000 members and dually declared. Retrieved September 30, 2021, from Statistical office of the Republic of Serbia 2011 Census of Population, Households and Dwellings in the Republic of Serbia: https://web.archive.org/web/20141115213252/http://webrzs.stat.gov.rs/WebSite/userFiles/file/Aktuelnosti/Ethnic_communities_with_less_than_2000_members_and_dually_declared.pdf

Anderson, B. (2006). *Imagined communities Reflection on the origin and spread of Nationalism.* London: Verso.

Avram, M., Balacciu-Matei, J., & Cunita, A. (1989). Enciclopedia limbilor romanice. Bucureşti: Editura Ştiincifica şi Enciclopedică.

Balla, M., Buljanović, S., & Ilić (Mandić), M. (2012). Domains of Hungarian language use in Belgrade. Jezikoslovlje [Special issue Multilingualism in Europe] (13.2), 565-583.

Bardu, N. (2014). Nouvelles considérations sur certains ethnonymes des Aroumains des Balkans. In С. Велева (Ed.), Романистика и Балканистика. Зборник на трудови во чест на проф. д-р Петар Атанасов по повод 75 години од животот (pp. 125-133). Скопје: Филолошки факултет "БлажеКонески".

Bauman, R., & Sherzer, J. (1975). The ethnography of speaking. Annual Review of Athropology , 95-119.

Beis, S. (2000). "Le parler aroumain de Metsovo, description d'une langue en voie de disparition en Grèce" thèse de doctorat. Paris: Université Paris V, Sorbonne.

Benor, S. B. (2010). Linguistic repertoire: shifting the analytic focus in language and ethnicity. Journal of Sociolinguistics (14/2), 159-183.

Blatešić, A., & Eker, K. (2017, oktobar-decembar). Sociolingvistički pogled na savremeni jezik italijana u Istri i Rijeci. Teme XLI br. 4 , pp. 1093-1111.

Bloomaert, J., Collins, J., & Slembrouck, S. (2005). Spaces of multilingualism. Language & Communication (25), 197-216.

Bugarski, R. (1986). Jezik u društvu. Beograd: XX vek.

Bush, B. (2016). Categorizing languages and speakers: Why linguists should mistrust census data and statistics. Urban language &literacies , Paper 189, 2-18.

Capidan, T. (1932). Aromanii. Dialectul Aroman. Bucuresti: Academia Romana.

Caragiu-Marioțeanu, M. (1997). Dicționar aromân (macedo-vlah) DIARO. București: Editura Enciclopedică.

Caragiu-Marioțeanu, M. (1968). Fono-morfologie aromână. Studiu de diactologie structurală. București: Editura Academiei Republicii Socialiste România.

Caragiu-Marioțeanu, M. (1998). Identitate și identificare în problema aromânească. România literară (XXXI), 51-52.

Caragiu-Marioțeanu, M. (1958). Influența dacoromîna asupra graiului unei familii din R.P.R. Fonetica și dialectologie , 1, 79-111.

Cenoz-Durk Gorter, J., & May, S. (Eds.). (2017). Language awareness and multilingualism (Third Edition ed.). Cham, Switzerland: Springer.

Cheng, L.-R., & Butler, K. (1989). Code-switching: a natural phenomenon vs language "deficiency". World Englishes Vol. 8 No3 , pp. 293-309.

Coronel-Molina, S. M., & McCarty, T. L. (2011). Language curriculum design and evaluation for endangered languages. In P. K. Austin, & J. Sallabank (Eds.), The Cambridge handbook of endangered languages (pp. 354-370). Cambridge, United Kingdom: Cambridge University Press.

Coupland, N. (1998). What is sociolinguistic theory? Dialogue , 110-116.

Crystal, D. (2000). Language death. Cambridge: Cambridge University Press.

Denscombe, M. (2007). The good research guide for small-scale social research projects Third Edition. New York: Mc Grow Hill Open University Press.

Dorian, N. (1981). Language death: The life cycle of a scottish gaelic dialect. Philadelphia: University of Pensilvania Press.

Drljača, D. (1993). Tzintzars among the Serbs in Hungary. Гласник Етнографског Института САНУ, XLII, pp. 61-71.

Duranti, A. (Ed.). (2006). A companion to linguistic anthropology. Cornwall: Blackwell Publishing.

Eberhard, D. M., Simons, G. F., & Fennig, C. D. (Eds.). (2019). Ethnologue : Languages of the world, 22. (SIL International) Retrieved 03 01, 2019, from http://www.ethnologue.com

Filipović, J. (2015). Complexity-driven transdisciplinary approach to language study. In J. Filipović, Transdisciplinary approsach to language study (pp. 59-86). Hampshire: Palgrave Macmillan.

Filipović, J. (2015). Jevrejsko-španski u standardnim jezičkim kulturama: manjinski jezici/jezici kojima se dominira i jezičke ideologije u 21. veku. Balkanija , 20-30.

Filipović, J. (2008). Jezici u kontaktu. Dvojezičnost-višejezičnost. Beleške za predmet Sociolingvistika .

Filipović, J. (2018). Moć reči Ogledi iz kritičke sociolingvistike. Beograd: Zadužbina Andrejević.

Filipović, J. (2017). Modular approach to minority language teaching/learning: Knowledge at the heart of learning. (J. Filipović, & J. Vučo, Eds.) Filološka istraživanja danas Manjinski jezici u obrazovanju i učenje jezika: Izazovi i nove perspektive , VII.

Fishman, J. A. (Ed.). (1999). Handbook of language & ethnic identity. Oxford: Oxford University Press.

Fishman, J. A. (1997). In praise of the beloved language Comparative view of positive ethnolinguistic consciousness (Contributions to the Sociology of Language ed., Vol. 76). Berlin: Mouton de Gruyter.

Fishman, J. A., & García, O. (Eds.). (2011). Handbook of language and ethnic identity The success-failure continuum in language and ethnic identity efforts (Vol. 2). Oxford: Oxford University Press.

Fishman, J. (Ed.). (1968). Readings in sociology of language. The Hague: Mouton Publishers.

Fought, C. (2006). Language and ethnicity. Cambridge: Cambridge University Press.

Gavrilović, L. (1990). Cincari - dijaspora i etnički identitet. Etnoantropološki problemi sveska 7 , pp. 57-60.

Gavrilović, L. (2002). Kir Janja - stvarnost ili stereotip. (Đ. Vukadinović, Ed.) Nova Srpska Politička Misao. Posebno izdanje. Etnički stereotipi , 3.

Gheţie, I. (1994). Introducere în dialectologia istorica românească. Bucureşti: Editura Academiei Române.

Golab, Z. (1984). The arumanian dialect of Kruševo in SR Macedonia SFR Yugoslavia. Skopje: Macedonian Academy of Sciences and Arts.

Grenoble, L. A., & Whaley, L. J. (2006). Saving languages An introduction to language revitalization. Cambridge: Cambridge University Press.

Gumperz, J. J. (1965). Language. Biennal Review of Anthropology (4), 84-120.

Gumperz, J. J. (1974). Linguistic anthropology in society. American Anthropologist, New Series (4), 785-798.

Gumperz, J. J., & Cook-Gumperz, J. (1982). Introduction: language and the communication of social identity. In J. J. Gumperz (Ed.), Language and social identity. Cambridge: Cambridge University Press.

Gumperz, J. J., & Cook-Gumperz, J. (2008). Studying language, culture, and society: Sociolinguistics or linguistic anthropology. Journal of Sociolinguistics (12/4), 532:545.

Gumperz, J. J., Aulakh, G., & Kaltman, H. (1982). Tematic structure and progression in discourse. In J. J. Gumpertz (Ed.), Language and social identity (pp. 22-57). Cambridge: Cambridge University Press.

Sikimić, B. (Ed.). (2004). Hidden Minorities in the Balkans. Special editions 82. Belgrade: Serbian Academy of Sciences and Arts Institute for Balkan Studies.

Hymes, D. H. (2017). A perspective for lingvistic anthropology. Horizons of anthropology , 107, 92-107.

Hymes, D. H. (1983). Essays in the history of linguistic anthropology. Amsterdam: John Benjamin Publishing Company.

Hymes, D. (1964). Introduction: Toward ethnographies of Communication. American Anthropologist , 1-34.

Hymes, D. (2002). Translation of oral narratives. Anthropology News , 43 (5), 23-23.

Ilić (Mandić), M. (2009). Dinamika jezičke i socijalne promene: O manjinskim jezicima u Mađarskoj s posebnim osvrtom na Srpski jezik. Južnoslovenski Filolog LXV, pp. 331-357.

Ilić (Mandić), M. (2014). *Discourse and ethnic identity The case of the Serbs from Hungary.*(C. Voß, Ed.) München: Verlag Otto Sagner.

Ilić (Mandić), M. (2002). Etnolingvistika u Srbiji. Zbornik Matice srpske za slavistiku , 211-234.

Ilić (Mandić), M. (2010). Ideologija nostalgije u etnolingvističkom intervjuu. Etnološko-antropološke sveske , 15 (4), 65-75.

Ilić (Mandić), M. (2008). Oral history: From autobiographical to "collective narrative" - Serb Oral discourse on the expulsion of Germans from Hungary. In W. Dahmen, P. Himstedt-Vaid, & G. Ressel (Eds.), Grenzüberschreitungen. Traditionen und Identitäten in Südosteuropa. (pp. 189-203). Wiesbaden: Harrassowity Verlag.

Ilić (Mandić), M. (2008). Oral history: from autobiographical to "collective" narrative - Serb oral discourse on the expulsion of Germans from Hungary. In W. Dahmen, P. Himstedt-Vaid, & G. Ressel (Eds.), Grenzüberschreitungen Traditionen und Identitäten in Südosteuropa.

Wiesbaden: Harrassowitz Verlag.
Janjetović, Z. D. (2002). Uloga Cincara u stvaranju srpske elite i modernizaciji srpskog društva. Dijalog Povjesničara-istoričara , 6, 173-189.
Jefferson, G. (2004). Glossary of transcript symbols with an introduction. In G. H. Lerner (Ed.), Conversation analysis: Studies from the first generations (pp. 13-31). Amsterdam: John Benjamins.
Kahl, T. (2008). Considerații privind dispariția limbilor cu trimitere la romanitatea balcanică. Philologica Jassyensia , An IV (1), 129-145.
Kahl, T. (2008). Does the Aromanian have a chance of survival? Some thoughts about the loss of language and language preservation. In B. Sikimić, & T. Ašić (Eds.), The Romance Balkans (posebna izdanja 103 ed., pp. 123-140). Beograd: Srpska Akademija nauka i umetnosti, Balkanološki Institut.
Kahl, T. (2002). The ethnicity of Aromanians after 1990: the identity of a minority that acts like a majority. Ethnologica Balkanica (6), 145-169.
Karel, A. (2012). Super-diversity: elements of an emerging perspective. In K. Arnaut, J. Blommaert, B. Rampton, & M. Spotti (Eds.), Language and Superdiversity (Vol. 14, pp. 1-16). London: Routledge.
Kocój, E. (2015). Heritage without heirs? Tangible and religious cultural heritage of the Vlach minority in Europe in the context of an interdisciplinary project (contribution to the subject). Balcanica Posnaniensia Special volume Ius Valachicum I .
Koryakov, Y. B. (2016, 05 06). Map of the Romance languages in 20th century Europe. Retrieved October 10, 2020, from Wikimedia Commons: https://commons.wikimedia.org /wiki/File: Romance_20c_en.png
Koryakov, Y. B. (2001). South Balkano-Romance languages (map). Retrieved October 2, 2020, from Wikimedia Commons: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/6c/South-Balkan-Romance-languages.png
Kostić, M. M. (1994). Uspon Beograda Poslovi i dani trgovaca, privrednika i bankara u Beogradu XIX i XX veka. Beograd: Biblioteka grada Beograda, Istorijski arhiv Beograda, Zavod za zaštitu spomenika kulture grada Beograda.
Lascu, S. (2014). De la population romanisée aux Valaques, Aroumains, Roumains balkaniques. In Романистика и балканистика. Зборник на трудови во честна проф. д-р Петар Атанасов по повод 75 години од животот (pp. 377-427). Скопје: Филолошки факултет "БлажеКонески" - Скопје.
Milroy, L., & Gordon, M. (2003). Sociolinguistics Method and interpretation. Oxford: Blackwell Publishing.
Minov, N. (2012). The war of numbers and it's first victim: the Aromanians in Macedonia (End of 19th - beginning of the 20th century). Macedonian

Historical Review , 3, pp. 153-192.
Mirdita, Z. (2007). Vlasi, polinomičan narod. Povijesni prilozi , 33, pp. 249-269.
Mišeska Tomić, O. (2006). Balkan sprachbund morpho-syntactic features. Dordrecht, Netherlands: Springer.
Moseley, C. (Ed.). (2010). Atlas of the world's languages in danger (3rd ed.). Paris: UNESCO Publishing.
Mutavdžić, P. (2010). On the former and present status of the Aromanian language. Komunikacija i kultura on line , pp. [146-161].
Nedelkov, L. (2016). The ethnic code of the Vlahs at the Balkans. Ethno Anthropo Zoom / Етно Антропо Зум , 220-255.
Neiescu, P. (1997). Mic atlas al dialectului aromân din Albania și Fosta Republică Iugoslavă Macedonia. București: Editura Academiei Române.
Nevaci, M. (2016). Cercetări de geografie lingvistică în dialectele românești Sud-Dunărene. Analele Univerzității Ovidius din Constanța. Seria Filologie , XXVII (2), 425-438.
Nevaci, M. (2014). Sisteme de scriere în dialectul aromân (cu referire la scrierile din secolul XVIII). Limba româna: diacronie și sincronie în studiul limbii române , I, 297-302.
Nowicka, E. (2016). Ethnic identiy of Aromanians/Vlachs in the 21st Century. Res Historica (41), 213-235.
Otheguy, R., García, O., & Reid, W. (2015). Clarifying translanguaging and deconstructing named languages: A perspective from linguistics. Applied Linguistics Review , 6 (3), 281-307.
Pardo, I., & Prato, G. B. (Eds.). (2018). Palgrave handbook of urban ethnography. Cham: Palgrave Macmillan.
Pérez-Milans, M. (n.d.). Language and identity in linguistic ethnography. Urban language & literacies (158).
Pijović, M. (2012). Demistificiranje "etniciteta". Historijska traganja (10), 9-153.
Pijović, M. (2014). Još malo o proučavanju "identiteta" u prošlosti. Historijska traganja , 159-243.
Pijović, M. (2010). Nekolilo misli o mogućem podrijetlu naziva Vlah. Studia mythologica slavica XIII , 199-210.
Plasković, Z. (2003). Cincari u Srbiji krajem XX veka doktorska disertacija. Beograd: Univerzitet u Beogradu Filozofski Fakultet - Beograd.
Preece, S. (Ed.). (2016). The Routledge handbook of language and identity. London: Routledge.
Prifti, E. (2018). Les frontières linguistiques de l'aroumain. (C. Ossenkop, & O. Winkelmann, Eds.) Manuel des frontières linguistiques dans la Romania , pp. 358-397.
Raso, T., & Melo, H. (Eds.). (2014). Spoken corpora and linguistic studies.

Amsterdam: John Benjamin Publishing.
Ritchie, D. A. (Ed.). (2011). The Oxford handbook of oral history. Oxford: Oxford University Press.
Salminen, T. (2007). Europe and North Asia. In C. Moseley, Encyclopedia of world's endangered languages (pp. 211-282). London: Routledge.
Saramandu, N. (2014). Atlas linguistic al dialectului aromân. (M. Nevaci, Ed.) București: Editura Academiei Române.
Saramandu, N. (2000). Sisteme de scriere a aromânei. LI (1), 199-204.
Savić, M. (1987). L'aroumain entre dialecte et langue. Linguistica (XXVII), 63-72.
Sikimić, B. (2002). Etnički stereotipi o Vlasima u Srbiji. Kulturni i etnički identiteti u procesu globalizacije i regionalizacije Balkana , CBS I JUNIR 9, pp. 188-203.
Sorescu-Marinković, A., Dragnea, M., Kahl, T., Njagulov, B., Dyer, D. L., & Costanzo, A. (Eds.). (2021). The romance-speaking Balkans: language and the politics of identity. Leiden: Brill.
Tagliavini, C. (1982). Le origini delle lingue neolatine. Bologna: Pàtron Editore.
Verschik, A. (2002, May). Linguistic biographies of Yiddish speakers in Estonia. Folklore (Estonia) , 38-52.
Wardhaugh, R., & Fuller, J. M. (2015). An introduction to sociolinguistics. West Sussex: Wiley Blackwell.
Антонијевић, Д. (1990). Цинцари. Фолклор у Војводини свеска 4, Novi Sad:Četvrti naučni skup „Folklor Vojvodine" 17. i 18 novembar 1989 , pp. 17-23.
Вучина Симовић, И., & Филиповић, Ј. (2009). Етнички идентитет и замена језика у сефардској заједници у Београду. Београд: Завод за уџбенике.
Вучо, Н. (1955). Привредна историја Србије до првог светског рата. Београд: Научна књига Универзитет у Београду.
Илић (Мандић), М. (2012). Временска оријентација и идеологија: пример наративног идентитета Срба из Мађарске. In Л. Делић (Ed.), Аспекти времена у књижевности Зборник радова (pp. 117-136). Београд: Институт за књижевност и уметност.
Илић (Мандић), М. (2009). Динамика језичке и социјалне промене: о мањинским језицима у Мађарској с посебним освртом на српски језик. Јужнословенски филолог (LXV), 331-357.
Илић (Мандић), М., & Ђурић-Миловановић, А. (2013). Коме треба антрополошка лингвистика у Србији данас ? Пример креирања Дигиталног звучног архива Балканолошког института САНУ. Етнолошко-антрополошке свеске , 21 (10), 73-89.
Костић, М. М. (1994). Успон Београда: Послови и дани трговаца, привредника и банкара у Београду XIX и XX века. Београд: Библиотека града

Београда, Историјски Архив Београда, Завод за заштиту споменика културе града Београда.

Крел, А., & Мандић, М. (2016). Дискурс о језичким праксама Банатских Немаца: савремена теренска истраживања. Antropologija (16 sv.1), 33-52.

Луковић, М. (2004). Цинцари у Урошевцу и другим "Косовским железничким варошима" – Prilog istoriji Cincara u Srbiji -. Гласник Етнографског института САНУ (књ. LII), 165-185.

Марковиќ, М. (2007). Ароманскиот и македоскиот говор од оцридско-струшкиот регион (во балкански контекст). Скопје: Македонска Академија на Науките и Уметностите.

Настев, Б. (1988). Аромански студии : прилози кон балканистиката. Скопје: Огледало.

Павловић, М., & Прелић, М. (2015). Држава, статистика, мањине и моћ: етнички „други“ у Кнежевини и Краљевини Србији у огледалу пописа становништа. Гласник Етнографског института САНУ, LXIII (1), 147-165.

Поповић, Д. J. (1998). О Цинцарима: прилози питању постанка нашег грађанског друштва (2 ed.). Београд: Прометеј.

Радовић, С. (2017). Урбана истраживања у етнологији и антропологији у Србији - од "удаљеног погледа" до "субдисциплине". Етноантрополошки проблеми (н. с. год. 12 св. 2).

Сикимић, Б. (2007). Етнолингвистички и социолингвистички концепти о мањинама на Балкану. In Положај националних мањина у Србији (pp. 401-419). Београд: САНУ.

Сикимић, Б. (Ed.). (2004). Скривене мањине на балкану. Београд: Балканолошки Институт САНУ.

Сикимић, Б. (2012). Тимски теренски рад Балканолошког института САНУ. Развој истраживачких циљева и метода. In М. Ивановић-Баришић (Ed.), Теренска истраживања - поетика сусрета (pp. 167-198). Београд: Етнографски Институт САНУ.

Стајић, В. (1936). Цинцари у Новом Саду. Гласник историјског института у Новом Саду (свеска 25 књига IX), pp. 257-383.

Трифуноски, J. Ф. (1991). Цинцари у Битољу. Балканика: Годишњак Балканолошког института САНУ (XII), pp. 239-247.

Филиповић, М. С. (1951). Цинцари у Босни. In Зборник радова (Vol. XIV, pp. 53-108). Београд: Етнографски институт САНУ.

VII	**ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ КАНДИДАТА:** Кликните да бисте почели унос текста.
	НАПОМЕНА: Кликните да бисте почели унос текста.

На основу наведених података о кандидату, Комисија констатује да је Анита Човић подобна за израду докторске дисертације.

На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена тема подобна за израду докторске дисертације у области контактне лингвистике, балканске лингвистике и социолингвистике.

На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је проф. др Јелена Филиповић подобна за ментора предложене докторске дисертације.

На основу изнетог, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе позитивне оцене о подобности кандидаткиње Аните Човић и предложене теме докторске дисертације **Језичке биографије и језичка идеологија: Студија случаја - Цинцари у Београду**, а да се за ментора именује др Јелена Филиповић, редовна професорка Филолошког факултета у Београду.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ:

Др Мирјана Ђорковић,
доценкиња,
Филолошки факултет,
Универзитет у Београду

Др Марија Мандић,
виша научна сарадница,
Институт за филозофију и друштвену теорију

Др Мирча Маран,
научни сарадник,
Висока школа струковних

студија за васпитаче
„Михаило Палов“, Вршац

У Београду, 25.08.2022.